Облікова картка ДіР

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0223U000590

Державний реєстраційний номер: 0121U100152

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 12-01-2023

II. Етап виконання ДіР

Номер етапу: 2

Назва етапу: Визначити лабораторні маркери різних типів токсико-алергічних реакцій та встановити зв'язок між клінічними симптомами та лабораторними маркерами токсико -алергічних реакцій до протитуберкульозних препаратів у хворих на туберкульоз легень.

Початок етапу: 01.2022

Закінчення етапу: 12.2022

Вид звітного документа: Проміжний звіт

III. Відомості про виконавця ДіР

Повне найменування юридичної особи (або ПІБ фізичної особи): Державна установа "Національний інститут фтизіатрії і пульмонології ім. Ф. Г. Яновського Національної академії медичних наук України"

Код за ЄДРПОУ: 02011964

Місцезнаходження: вул. Миколи Амосова, буд. 10, м. Київ, Київська обл., 03038, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія медичних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Розмір організації:

Телефон: 380442755488, 380442750402

IV. Відомості про співвиконавців ДіР

V. Відомості про замовника ДіР

Повне найменування юридичної особи (або ПІБ фізичної особи): Національна академія медичних наук України

Код за ЄДРПОУ: 00061125

Місцезнаходження: вул. Герцена, буд. 12, м. Київ, Київська обл., 04050, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Кабінет Міністрів України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Розмір організації:

Телефон: 380444893981

VI. Джерела, напрями та обсяги фінансування ДіР

Підстава для проведення ДіР: 34 - договір (замовлення) з центральним органом виконавчої влади, академією наук (головними розпорядниками бюджетних коштів на проведення НДДКР)

Напрям фінансування: 2.2 - прикладні дослідження і розробки

Джерела фінансування

7713 - кошти держбюджету

Код програмної класифікації видатків і кредитування (КПКВК): 6561040

Фактичний обсяг фінансування (тис. грн.): 1235.700

VII. Відомості про ДіР

Назва роботи українською:

Вивчити імунологічні механізми розвитку токсико-алергічних реакцій до протитуберкульозних препаратів у хворих на туберкульоз легень

Назва роботи англійською:

To study the immunological mechanisms of the development of toxico-allergic reactions to antituberculosis drugs in patients with pulmonary tuberculosis

Реферат українською:

Об'єкт дослідження – 68 хворих на туберкульоз легень, 20 здорових осіб. Мета роботи – підвищити ефективність діагностики токсико-алергічних реакцій (ТАР) медикаментозної непереносимості протитуберкульозних препаратів (ПТП) у хворих на туберкульоз легень (ТБ) та визначити шляхи їх корекції. Методи дослідження – клінічні, імунологічні, статистичні. Установлено, що розвиток ТАР пов'язаний з найбільшою кількістю підвищених показників функції печінки. На відміну від чисто алергічних реакцій, при ТАР відсутнє пригнічення функції лімфоцитів і фагоцитів крові, значно слабша виразність сенсибілізації лімфоцитів до ПТП (тільки до ізоніазиду в реакції ІМЛ), відсутній кореляційний зв'язок рівня Ig E сироватки крові з рівнем триптази, що свідчить про генез інших механізмів гіперчутливості до ПТП (можливо, псевдоалергічних). Маркером проявів ТАР до ПТП визначено лімфоцитарне число (ЛЧ), яке відображає активність імунної системи. Лімфоцитарно-печінковий коефіцієнт (ЛПК) відображає порушення балансу імунної та гепато-біліарної систем організму. Токсико-алергічні коефіцієнти (ТАК): з урахуванням реакції седиментації еритроцитів (РСЕ) – ТАКРСЕ, з урахуванням коефіцієнту гіперчутливості – ТАККГ, відображають реакцію клітин крові на конкретні ПТП. Тестами-маркерами подвійного токсико-алергічного ефекту можна вважати тести визначення сорбційної ємності еритроцитів (СЄЕ) та вивільнення іонів калію (ВІК), частота зниження (токсичний ефект) та підвищення (алергічний ефект) яких більш суттєво виражена саме у хворих з ТАР. Розроблений спосіб лікування хворих на ТБ з ознаками ТАР до ПТП, який полягає в призначенні препарату Гепатомуніл, що дозволяє відновити функції гепатоцитів за рахунок посилення функціональної активності фагоцитів. Розроблена технологія діагностики ТАР на ПТП у хворих на ТБ, застосування якої дозволяє підвищити точність діагностики ТАР на 14,3 % в порівнянні з клініко-анамнестичним методом. Сфера застосування – фтизіатрія, пульмонологія, імунологія.

Реферат англійською:

Object – 68 patients with pulmonary tuberculosis, 20 healthy individuals. The aim of the work is to increase the efficiency of diagnostics of toxic-allergic reactions (TAR) of drug intolerance to anti-tuberculosis drugs (ATD) in patients with pulmonary tuberculosis (TB) and to determine ways of their correction. Methods – clinical, immunological, statistical. It was found that the development of TAR is associated with: the largest number of increased indicators of liver function. In contrast to only allergic reactions, in TAR there is no suppression of the blood lymphocytes and phagocytes function; expression of lymphocyte sensitization to ATD is a significantly weaker; there is no correlation between the level of IgE in the serum and the level of tryptase, that indicates the genesis perhaps pseudoallergic. The lymphocyte count (LC), which reflects the activity of the immune system, is defined as a marker of manifestations of TAR to ATD. Lymphocyte-hepatic coefficient (LHC) reflects the imbalance of the immune and hepato-biliary systems of organism. There are toxic-allergic coefficients (TAC): TACRSE is based on the erythrocyte sedimentation reaction (ESR); the hypersensitivity coefficient TACHC reflects the reaction of blood cells to specific ATD. Also, the tests-markers of the double toxic-allergic effect are the tests of definition of sorption capacity of erythrocytes (SCE) and release of potassium ions (RPI), the frequency of decrease (toxic effect) and increase (allergic effect). A method of treatment of TB patients with signs of TAR to ATD consists in prescribing the drug Hepatomunil, and allows to restore the functions of hepatocytes by increasing the

functional activity of phagocytes. The technology for diagnosis of TAR to ATD was developed for patients with TB; its application allows to increase the accuracy of TAR diagnostics by 14.3% in comparison with the clinical and anamnestic method. Field of application – phthisiology, pulmonology, immunology.

Індекс УДК: 616-002.5, 616.24-002.5:615.015.065.26.001.5

Коди тематичних рубрик: 76.29.53

Керівники роботи

Власне Прізвище Ім'я По-батькові: Рекалова Олена Михайлівна

Науковий ступінь: д. мед. н.

Вчене звання: с.н.с.

Ідентифікатор ORCID ID:

Додаткова інформація:

VIII. Наукова (науково-технічна) продукція (НТП)

Назва НТП українською: Технологія діагностики токсико-алергічних реакцій на протитуберкульозні препарати у хворих на туберкульоз легень

Назва НТП англійською: Technology of diagnosis of toxic-allergic reactions to antituberculosis drugs in patients with pulmonary tuberculosis

НТП, яку передбачалося створити:

Причини, через які НТП не було створено:

Отримані результати: Технології

Галузь застосування: Фтизіатрія, клінічна імунологія

Реєстраційний номер картки технології:

Опис НТП: Хворим на туберкульоз легень з підозрою на токсико-алергічні реакції до протитуберкульозних препаратів призначають імунологічне дослідження з визначенням рівнів сироваткової триптази, Ig E, проведення реакції седиментації еритроцитів (РСЕ) до протитуберкульозних препаратів (ПТП), інгібіції міграції лімфоцитів (ІМЛ) до ПТП та біохімічне дослідження печінкових проб. І при позитивній реакції хоча б на один з ПТП у тестах РСЕ або ІМЛ, підвищенні рівня триптази та рівнів печінкових проб і низькому рівні Ig E – діагностують наявність токсико-алергічних реакцій до ПТП у хворих на туберкульоз. Застосування технології дозволяє підвищити точність діагностики токсико-алергічних реакцій на 14,3 % в порівнянні з клініко-анамнестичним методом.

Соціально-економічна спрямованість НТП: Поліпшення якості життя та здоров'я населення, ефективності діагностики та лікування хворих

Вплив НТП на довкілля:

Впровадження НТП: Впроваджено

Практична реалізація НТП

Початок етапу: 09.2022

Закінчення етапу: 12.2022

Споживачі продукції: Заклади фтизіатричного профілю, спеціалізовані лабораторії

Перспективні ринки: Заклади фтизіатричного профілю, спеціалізовані лабораторії

Характер співробітництва з інвестором

Потрібний обсяг інвестицій, тис. грн.:

Права, що надаються інвестору після завершення роботи:

Наявність бізнес-плану:

Техніко-економічне обгрунтування:

Потенціальний обсяг продажу, тис. грн.:

Очікуваний термін окупності (років):

Додаткова інформація:

IX. Бібліографічний опис

Відмінності в імунологічному статусі хворих на туберкульоз легень при розвитку алергічних та токсико-алергічних побічних реакцій при лікуванні протитуберкульозними препаратами / Ю. О. Матвієнко та ін. // Астма та алергія. 2022. № 3. С. 5–14.

X. Заключні відомості

Керівник юридичної особи

Фещенко Юрій Іванович
д.мед.н.

Перелік осіб-виконавців

Будьонна Марина Павлівна

Гришило Павел Вікторович

Жадан Вікторія Миколаївна
(к. б. н.)

Матвієнко Юлія Олександрівна
(к.б.н.)

Панасюкова Оксана Романівна
(к.мед.н.)

Рекалова Олена Михайлівна
(д. мед. н., 14.01.27)

Тараненко Андрій Володимирович

Ясирь Світлана Григорівна
(молодший науковий співробітник)

Відповідальний за підготовку облікових документів

Матвієнко Юлія Олександрівна

Телефон

+38 (044) 275-42-22

Реєстратор

Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності

